



Admondum Reverendi
ET EXIMII PATRIS
JOANNIS A S. THOMA
CURSUS THEOLOGICUS

TOMUS I.

B765
.T5
C8
v.1
1883



EX LIBRIS

HEMETHERII VALVERDE TELLEZ
Episcopi Leonensis



1080014390

ADMODUM REVERENDI ET EXIMI PATRIS

JOANNIS A S. THOMA

CURSUS

PHILOSOPHICUS THOMISTICUS

I

Agustin

ADMODUM REVERENDI ET EXIMII PATRIS

JOANNIS A S. THOMA

ORDINIS PREDICATORUM, DOCTORIS THEOLOGI
IN COMPLUTENSI ACADEMIA PROFESSORIS PRIMARI, SUPREMI FIDEI CENSORIS

CURSUS PHILOSOPHICUS THOMISTICUS

SECUNDUM EXACTAM, VERAM ET GENUINAM ARISTOTELIS ET DOCTORIS ANGELICI MENTEM.

NOVA EDITIO

AD LEGGUNDENSEM ANNI MDCLXIII ACCURATISSIME EXPRESSA, MENDISQUE EXPURGATA

TOMUS PRIMUS

LOGICA



PARISIIS

LUDOVICUS VIVÈS, EDITOR

13, VIA DELAMBRE, 13

M DCCC LXXXIII

PARIS. — IMPRIMERIE V^o P. LAROUSSE ET C^o
19, RUE MONTFARNASSE, 19

UNIVERSIDAD DE NUEVO LEÓN
Biblioteca Martínez y Teólez



ON Capilla Antoniana
Biblioteca Universitaria

45009

B 765

. T5

C8

v.l.

1883



FONDO HISTÓRICO
VALVERDE Y TELLEZ

PRÆFATIO

AD LECTOREM.

Sistit se, o Lector candide, tuum in iudicium Joannes a Sancto Thoma, verissimus Angelici Doctoris assecla, et fidelissimus Achates, qui sic S. Thomæ mentem assecutus est, ut illius doctrinam divinius intellexerit nemo, luculentius scriptis nullus mandaverit, nemo utilius in lucem ediderit. Quare quod de S. Thoma insigni cum laude acclamarunt olim viri plures conspici, illum sic D. Augustini spiritum ebibisse, ut animam tanti Patris et tanti Ecclesiæ Doctoris in D. Thomam migrasse non dubitarint asserere, id de fidelissimo D. Thomæ discipulo Joanne a S. Thoma possimus asserere; sic enim tanti Magistri pressit vestigia, sic illius spiritu fuit informatus, ut non incongrue illius intelligibilis imago censeatur. Is doctrinam Philosophicam daturus in publicum ad hunc scopum collinavit ut sanctissimi Præceptoris æmularetur modestiam, sensum et intelligentiam proderet, sanam et solidam doctrinam imitaretur; et quoniam in humano illo cherubino mirabilis invenitur ordo, doctrina clara, facundia grata, sententia firma, stylus brevis, æmulanda modestia, admiranda subtilitas, sed magis obstupescenda claritas, Joannes a S. Thoma has partes non sine stupore ita comparavit, ut an Thomas a S. Thoma differat vix facile sit iudicare.

Cursu suo philosophico LOGICAM et NATURALEM PHILOSOPHIAM Auctor comprehendit. Porro Logicam in duas partes dividit, quarum prima dialecticas disputationes, quas Summulas vocant, complectitur, et circa formam logicalem versatur; secunda vero circa Prædicabilia et Prædicamenta, ac libros Posteriorum, tractatque de instrumentis logicalibus ex parte materiæ, et posterioristicæ resolutionis. Et, ut sanctissimi Præceptoris brevitatē imitaretur, immensam inextricabiliū quæstionum silvam, et spinosā sôphismatum dumeta, quæ cum sint pungentia et mentibus onerosa, utilitatis nihil, dispendii vero non parum afferunt, curavit excidere; nervosis potius rationibus, quam phalerata verborum pompa doctrinam suam confirmat, paucis multa complectitur; humana quippe mens brevitate gaudet, prolixitate con-

008353

funditur atque, ut D. Ambrosius ait, « faciliora sunt quæ brevius explicantur. » Naturalis Philosophiæ tres partes distinxit, quarum prima de natura in communi ejusque affectibus disserit; secunda, de ente mobili corruptibili, ad libros Aristotelis de *Ortu et Interitu*; tertia, de ente mobili animato, ad libros Aristotelis de *Anima*.

Jam opus in tria volumina compingere et redigere ordine servato, pro utilitate et commodo lectorum, bibliopola curæ fuit; et ne illorum mens in conquirendis materiis ultro citroque dispersis distraheretur, illarum omnium unicus syllabus accuratissimus et amplissimus effectus est.

Vale.

APPROBATIO.

Cursum tum theologicum cum philosophicum R. P. Joannis a S. Thoma, Philippi IV Magni Hispaniarum Regis a confessionibus, ego infrascriptus Doctor Theologus Parisiensis accurate et non sine magna animi voluptate perlegi, nihilque nec minimum apicem orthodoxæ fidei adversantem offendi, imo nihil quod sanctorum Patrum doctrinam non redolet. Sed potissimum Doctoris Angelici mentem sic exprimit, ut S. Thomam Aquinatem in Joannem a Sancto Thoma, seu quantum ad profunditatem doctrinæ, seu quantum ad perspicuitatem, quodammodo transfusum existimare cogamur. Quamobrem, ut publicæ consulatur utilitati, necessarium reor in lucem emitti. Lugduni hac die xxv Januarii 1663.

FR. JOANNES ROBE.

LOGICA

PRIMA PARS

ARTIS LOGICÆ

SUMMULARUM

LIBER PRIMUS

DE HIS QUÆ SPECTANT AD PRIMAM OPERATIONEM INTELLECTUS

CAPUT PRIMUM.

Definitio termini.

Varie de definitione *termini*, id est *simplicis dictionis*, ut homo, Petrus, lapis sentiunt auctores, secundum quod considerant in eo diversos respectus, vel officia, sive partis componentis orationem quomodocumque, sive partis principalis et per modum *extremi* tantum, sive per modum *terminantis* resolutionem propositionis, et syllogismi, sive per modum *prædicati et subjecti*. Et quidem considerationes istæ veræ sunt, et omnes in termino locum habent, sed oportet videre quænam convenientius explicet naturam termini in communi, ut pertinet ad præsens. Cum enim mens nostra in scientiis resolutorie procedat, et præsertim in Logica, quæ *Analytica* ab Aristotele dicitur, quia resolutoria, oportet quod sit designabile ultimum elementum, seu terminus hujus resolutionis, ultra quod non fiat resolutio ab arte; sicut etiam in naturali

generatione materia prima est ultimum principium in quod fit resolutio; alioquin, vel procedetur in infinitum, vel non fiet perfecta resolutio. Et quia idem est terminus resolutionis et principium compositionis, id quod fuerit ultimum elementum in quod composita logicalia resolvuntur, dicitur etiam primum, ex quo cætera componuntur, et unde incipere debeamus.

Hoc igitur attendentes dicimus nos agere in presenti de termino sub conceptu ultimi elementi in quod terminatur omnis resolutio compositionis logicæ, etiam ipsius propositionis, et orationis, quia ab hoc, ut a primo et simpliciiori convenit incipere. Et licet Aristoteles, in 1 Priorum, definiat terminum per id « in quod resolvitur propositio, ut in prædicatum et subjectum », tamen ibi non definiit terminum in tota sua latitudine, sed contracte, ut deservit ad fabricam, et compositionem syllogisticam, in qua syllogismus constat ex tribus terminis, quatenus sunt extrema in propositionibus, et induunt habitudinem partis syllo-